

S T A T U T O P Ć I N E K U P R E S

Kupres, lipanj 2008. godine

Na temelju članka VI (2). Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, članka 13. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», br. 49/06) i članka 29. Statuta Općine Kupres, Općinsko vijeće Kupres, na sjednici održanoj dana 30. lipnja 2008 godine, usvojilo je:

S T A T U T OPĆINE KUPRES

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim statutom uređuje se samoupravni djelokrug jedinice lokalne samouprave, ovlaštenje i rad Općinskog vijeća, općinskog načelnika, tijela, međusobni odnosi tijela, mjesna samouprava, izravno sudjelovanje građana u odlučivanju, financiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, suradnja jedinica lokalne samouprave, odnosi i suradnja s federalnim i županijskim vlastima, kao i druga pitanja od značaja za ustrojstvo i rad Općine Kupres.

Članak 2.

Općina Kupres je jedinica lokalne samouprave s pravima i obvezama utvrđenim ustavom i zakonom.

Općina Kupres je pravna osoba.

Članak 3.

U obavljanju poslova iz svoje mjerodavnosti Općina će poštivati temeljna prava i slobode svakog svoga građanina i konstitutivnih naroda: Hrvata, Bošnjaka i Srba zajedno sa ostalim, te će osigurati u najvećoj mogućoj mjeri njihovu zastupljenost sukladno članku IX. 11. a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Tom će cilju Općina osigurati jednaka prava i zalagati se za jednake životne uvjete svih svojih građana, uvažavajući nacionalni, vjerski i kulturni identitet i podsticat će njihov miroljubivi suživot.

II. STATUSNA OBILJEŽJA OPĆINE

Članak 4.

Naziv općine je: Općina Kupres.

Sjedište Općine je: Kupres, Vukovarska broj 2.

Članak 5.

Područje Općine je dio državnog teritorija Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, a u sastavu je Hercegbosanske županije.

Članak 6.

Granice područja Općine idu katastaraskim granicama naseljenih mjesta koja ulaze u sastav Općine sukladno zakonu i drugim propisima kojim se određuju naseljena mjesta.

Područje općine Kupres čine naselja: Bajramovci, Begovo Selo, Bili Potok, Blagaj, Botun, Brda, Bućovača, Donje Ravno, Donje Vukovsko, Donji Malovan, Gornji Malovan,

Goravci, Gornje Rvno, Gornje Vukovsko, Kudilji, Kukavice, Kupres, Kute, Mlakva, Mrdebare, Mrdenovci, Mušić, Odžak, Olovo, Osmanlije, Otinovci, Rastičevo, Rilić, Stražbenica, Suhova, Šemenovci, Vrila, Zaganlina, Zlosela i Zvirnjača.

Kupres je naselje gradskog karaktera.

Granice Općine ucrtane su u katastarskom operatu koji se nalazi i čuva u Općini.

Članak 7.

Područje Općine, njen naziv i sjedište mogu se izmijeniti sukladno zakonu, ovim Statutom i drugim propisima.

Članak 8.

Općina ima grb, zastavu i pečat.

Članak 9.

Opis grba i zastave utvrđuju se odlukom Općinskoga vijeća.

Uporaba grba i zastave uređuje se odlukom Općinskoga vijeća.

Članak 10.

Pečat Općine je okruglog oblika čija veličina, sadržaj i način uporabe se uređuje posebnim propisima.

Članak 11.

Dan Općine je 18.rujna, tada se prvi put spominje pisano ime Kupres u Darovnici kralja Stjepana Tomaševića od 18. rujna 1461 godine.

Način obilježavanja dana Općine uređuje se odlukom Vijeća.

Povodom dana Općine dodjeljuju se općinska priznanja što se uređuje odlukom Vijeća.

Članak 12.

Službeni jezici u Općini su: hrvatski, bosanski i srpski jezik.

Službena pisma su latinica i ćirilica.

III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Članak 13.

Općina samostalno odlučuje o poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga i podliježe samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih tijela.

Članak 14.

Općina obavlja poslove kojima se izravno ostvaruju potrebe građana, i to naročito poslove koji se odnose na:

- osiguranje i zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- donošenje proračuna Općine
- donošenje programa i planova razvitka Općine i stvaranje uvjeta za gospodarski razvitak i zapošljavanje,
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje,
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje,
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara,

- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem,
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Općine,
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Općine i raspodjele sredstava ostvarenih na temelju njihova korištenja,
- upravljanje, financiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
  - vodoopskrba, odvođenje i prerada otpadnih voda,
  - prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
  - održavanje javne čistoće,
  - održavanje lokalnih grobalja,
  - lokalni putovi i mostovi,
  - ulična rasvjeta,
  - javna parkirališta,
  - parkovi,
- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
- utvrđivanje politike predškolskoga obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i financiranje javnih ustanova predškolskoga obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, financiranje i unapređenje ustanova osnovnoga obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i financiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i športa,
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i športa, te osiguranje financijskih sredstava za unapređenje njihova rada i kvaliteta usluga sukladno potrebama stanovništva i mogućnostima Općine,
- analiza stanja javnoga reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema mjerodavnim tijelima za ova pitanja,
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa,
- uspostavljanje i vršenje inspeksijskoga nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih mjerodavnosti Općine,
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i pristojbama iz mjerodavnosti Općine,
- raspisivanje referenduma za područje Općine,
- raspisivanje javnoga zajma i odlučivanje o zaduženju Općine,
- poduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja,
- osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV postaja sukladno zakonu,
- osigurava i vodi evidencije o osobnim stanjima građana i popisima birača,
- obavlja poslove iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama,
- organizira učinkovitu lokalnu upravu prilagođenu lokalnim potrebama, te obavlja upravne poslove iz svoje mjerodavnosti,
- uspostavlja ustrojstvo mjesne samouprave,
- donosi programe mjera radi postizanja jednakosti spolova, te osigurava vođenje statističkih podataka i informacija razvrstanih po spolu,
- brine o zaštiti životinja,
- zaštitu i unapređenje prirodnoga okoliša i
- zaštitu potrošača.

Općina se bavi i drugim poslovima od lokalnoga značaja koji nisu isključeni iz njene mjerodavnosti, niti dodijeljeni u mjerodavnost neke druge razine vlasti, a tiču se:

- podsticanja primjene djelotvornih mjera radi zaštite životnoga standarda i zbrinjavanja socijalno ugroženih osoba,

- brige o potrebama i interesima umirovljenika i osoba starije životne dobi,
- njegovanja tradicionalnih vrijednosti, njihova unapređenja, a među njima naročito onih vezanih uz kulturno naslijeđe prostora Općine,
- poduzima mjere na očuvanju prirodne baštine, te povijesnog, kulturnog i graditeljskog naslijeđa,
- u okviru propisanih uvjeta sudjeluje u aktivnostima udruga građana,
- te obavlja i druge poslove što su od interesa za građane Općine te njen gospodarski, društveni, kulturni i socijalni napredak.

Članak 15.

Općina pored vlastitih mjerodavnosti izvršava i poslove federalnih i županijskih vlasti koje joj te vlasti povjere sukladno zakonu, pri čemu će se voditi računa o načelu supsidijarnosti i sposobnosti Općine da te poslove učinkovito obavlja.

Izvršavanje mjerodavnosti iz prethodnoga stavka ovisi o razini dodijeljenih, odnosno, ustupljenih sredstava za izvršavanje tih mjerodavnosti.

IV. ORGANI OPĆINE

Članak 16.

Tijela Općine su:

1. Općinsko vijeće i
2. Općinski načelnik

Članak 17.

Ovlasti i obveze što proizilaze iz samoupravnoga djelokruga Općine podijeljene su između zastupničkog organa Općinskog vijeća i izvršnoga organa općinskog načelnika.

Ako zakonom ili drugim propisom nije jasno određeno koji je organ mjerodavan za obavljanje poslova iz samoupravnoga djelokruga Općine, svi poslovi i zadaće što se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga Općine (normativne naravi) u mjerodavnosti su Općinskog vijeća, a svi izvršni poslovi i zadaće u mjerodavnosti su općinskog načelnika.

Ako se radi o izvršnim poslovima, a nije određena mjerodavnost za njihovo obavljanje, mjerodavna je služba koju ovlasti općinski načelnik.

1. OPĆINSKO VIJEĆE

Članak 18.

Općinsko vijeće je zastupnički organ građana Općine i organ lokalne samouprave izabrano na temelju općeg biračkog prava na izravnim izborima tajnim glasovanjem na način određen zakonom.

Općinsko vijeće donosi opće akte i druge akte u okviru samoupravnoga djelokruga Općine te obavlja druge poslove sukladno Ustavu, zakonu i ovom statutu.

Općinsko vijeće ima 17 (sedamnaest) vijećnika.

Općinsko se vijeće konstituira izborom predsjednik Općinskoga vijeća na prvoj sjednici na kojoj je nazočna većina općinskih vijećnika.

Članak 19.

Sukladno odredbama Izbornog zakona BiH propisano je da pripadnici svih nacionalnih manjina, koji u ukupnom broju stanovnika učestvuju ukupno do 3% stanovništva, sudjeluju najmanje sa jednim mjestom u Općinskom vijeću.

Pripadnici nacionalnih manjina koji čine preko 3% stanovništva sudjeluju sa najmanje dva mjesta u Općinskom vijeću.

Postotak nacionalnih manjina u ukupnom broju stanovništva općine Kupres koristi se iz posljednjeg općeg popisa stanovništva 1991. godine

Članak 20.

Vijećnik vrši svoje dužnosti prema svome slobodnom uvjerenju, a na dobrobit svih građana Općine.

Vijećnik se u javnome životu treba ponašati sukladno Etičkome kodeksu vijećnika koji donosi Vijeće.

Vijećnik odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi Općinsko vijeće.

Članak 21.

Mandat vijećnika je četiri godine.

Mandat vijećnika prestaje u slučajevima utvrđenim Izbornim zakonom BiH.

Općinski vijećnik dužan je podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti sukladno posebnom zakonu, prije preuzimanja mandata vijećnika.

Općinsko će vijeće donijeti odluku o prestanku mandata zbog sukoba interesa općinskom vijećniku koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje dužnosti koja se prema odredbama posebnog zakona smatra nespojivom.

Članak 22.

Općinski vijećnici imaju, sukladno općinskoj odluci, pravo na naknadu i naknadu troškova, što su nastali u svezi s radom u Općinskome vijeću.

Općinski vijećnici svoju dužnost obnašaju počasno i za to ne primaju plaću.

Članak 23.

U vršenju svoje dužnosti vijećnik ima pravo naročito:

- predlagati Općinskome vijeću donošenje odluka i drugih akata te razmatranje pojedinih pitanja iz njegova djelokruga,
- očitovati se o svim pitanjima što su na dnevnome redu Općinskoga vijeća,
- biti birani u radna tijela Općinskoga vijeća,
- postavljati pitanja općinskome načelniku, općinskim službama, javnim ustanovama i poduzećima čiji je osnivač Općina ili obavljaju poslove od javnoga interesa a imaju sjedište u Općini,
- tražiti i dobivati podatke od tijela Općine i drugih općinskih pravnih subjekata, te koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama potrebnim za obavljanje poslova općinskoga vijećnika,
- kroz pokretanje rasprava i inicijativa brinuti se o ostvarivanju potreba građana, mjesnih zajednica i Općine.

Članak 24.

Ostala prava i dužnosti općinskih vijećnika utvrđuju se Poslovníkom Općinskog vijeća.

Članak 25.

Općinsko vijeće u okviru svoje mjerodavnosti:

1. donosi Statut Općine dvotrećinskom većinom glasova;
2. donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnoga djelokruga Općine;
3. donosi Proračun Općine, godišnje izvješće o izvršenju Proračuna kao i odluku o privremenom financiranju sukladno zakonu;

4. utvrđuje općinsku politiku u okviru mjerodavnosti Općine i prati njeno ostvarivanje;
5. donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući zoniranje;
6. donosi propise o porezima, pristojbama, naknadama i doprinosima Općine sukladno zakonu;
7. donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine;
8. donosi odluke o zaduživanju Općine, o raspisivanju javnoga zajma i davanju jamstva sukladno zakonu;
9. donosi programe uređenja gradskog građevinskog zemljiša;
10. donosi plan korištenja javnih površina;
11. donosi odluke o ustrojstvu mjesne samouprave i nazivima ulica, trgova i naseljenih mjesta;
12. donosi odluke o udruživanju Općine u saveze i druge oblike organiziranja, te o trajnom uspostavljanju prijateljske i druge suradnje s lokalnim i regionalnim zajednicama drugih država;
13. donosi odluke o proglašenju praznika Općine;
14. donosi odluke o priznanjima i nagradama Općine;
15. donosi odluke o raspisivanju referenduma i sazivanju zborova mjesnih zajednica;
16. bira i razrješava predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Općinskog vijeća;
17. osniva radna tijela Općinskog vijeća te bira i razrješava njihove članove;
18. imenuje, bira i razrješava druge osobe određene zakonom, Statutom i odlukama, te daje suglasnost na imenovanja, izbor i razrješavanja kada je to propisano;
19. osniva stručnu službu Općinskoga vijeća;
20. osniva poduzeća i ustanove i druge pravne osobe za obavljanje komunalnih, društvenih, gospodarskih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu, te odlučuje o njihovim statusnim promjenama sukladno zakonu;
21. odlučuje o prestanku rada ustanova i drugih pravnih osoba sukladno zakonu;
22. odlučuje o prijenosu i preuzimanju osnivačkih prava sukladno Statutu;
23. razmatra godišnje izvješće o provođenju općinske politike i aktivnostima općinskoga načelnika;
24. pokreće i razmatra inicijativu za pokretanje postupka opoziva općinskog načelnika i donosi odluke o pokretanju postupka opoziva općinskoga načelnika;
25. ocjenjuje rad ustanova i kvalitet usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, najmanje jednom godišnje, te osigurava financijska sredstava za unapređenje njihova rada i kvaliteta usluga sukladno potrebama stanovništva i mogućnostima Općine;
26. donosi pojedinačne i druge akte iz samoupravnog djelokruga sukladno zakonu i ovom statutu;
27. analizira stanje javnoga reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jednom godišnje, te predlaže mjere prema mjerodavnim tijelima;
28. utvrđuje smjernice za vođenje kadrovske politike sukladno zakonu;
29. donosi poslovnik o svome radu;
30. donosi plan obrane Općine i svoj plan obrane;
31. utvrđuje koeficijente za obračun plaća za:
  - općinskoga načelnika,
  - državne službenike i namještenike u općinskome tijelu državne službe i Stručnoj službi Općinskoga vijeća,
  - općinskoga pravobranitelja i zamjenika općinskoga pravobranitelja i
  - državne službenike i namještenike u Općinskome pravobraniteljstvu;
32. suradnja sa vjerskim zajednicama;
33. te obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.

Članak 26.

Rad je Općinskog vijeća javan.
Iznimno, Općinsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez nazočnosti javnosti.

Članak 27.

Općinsko vijeće donosi odluke većinom glasova ukupnoga broja vijećnika, osim u slučajevima propisanim ovim statutom.

Statut Općine, odluku o osnivanju, odnosno ukidanju mjesne zajednice, odluku o višegodišnjem zaduživanju Općine, te odluku o prenošenju poslova iz samoupravnoga djelokruga Općine, Općinsko vijeće donosi dvotrećinskom većinom ukupnoga broja izabranih vijećnika.

Članak 28.

Prva sjednica Općinskoga vijeća, u novome sazivu, održat će se najkasnije trideset dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

Prvu sjednicu Općinskoga vijeća saziva predsjednik, odnosno zamjenik predsjednika, prethodnoga saziva, a njome predsjedna najstariji vijećnik novoga saziva sve do izbora predsjednika Općinskoga vijeća.

Ako se sjednica ne sazove na način iz stavka 2. ovoga članka, sjednicu će sazvati najstariji vijećnik novoga saziva.

Općinsko je vijeće konstituirano izborom predsjednika Općinskoga vijeća na prvoj sjednici na kojoj je nazočna većina općinskih vijećnika.

Članak 29.

Izbor predsjednika Općinskoga vijeća i zamjenika predsjednika Općinskoga vijeća vrši se u pravilu tajnim glasovanjem na način i po proceduri utvrđenoj Poslovníkom.

Predsjednik Općinskoga vijeća i općinski načelnik ne mogu biti u pravilu iz reda istog konstitutivnog naroda. Izbor predsjednika Općinskog vijeća vrši se u skladu sa izbornim rezultatima i propisima koji reguliraju izbor predsjednika Vijeća.

Prilikom predlaganja izbora predsjednika i zamjenika predsjednika Općinskoga vijeća osigurat će se u najvećoj mogućoj mjeri jednakopravna zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih, te jednakopravnost spolova.

Predsjednik Općinskoga vijeća predstavlja Općinsko vijeće i rukovodi njegovim radom, a u okviru prava i dužnosti Općinskoga vijeća.

Zamjenik predsjednika Općinskoga vijeća zamjenjuje predsjednik pri njegovoj spriječenosti i odsutnosti, ili kada mu predsjednik povjeri poslove iz svoga djelokruga.

Članak 30.

Prava i dužnosti predsjednika Općinskoga vijeća i njegova zamjenika utvrđuju se Poslovníkom Vijeća.

Članak 31.

Općinsko vijeće osniva stalna i povremena radna tijela.

Stalna radna tijela Općinskoga vijeća razmatraju nacрте i prijedloge odluka i drugih akata, te druga pitanja što su na dnevnome redu Općinskoga vijeća i o kojima daju mišljenja i prijedloge.

Povremena radna tijela osnivaju se radi razmatranja ili stručne obrade pojedinog pitanja odnosno izrade prijedloga pojedinih akata (vijeća, odbori i radne skupine i povjerenstva).

Sastav, broj članova, djelokrug rada radnih tijela iz st. 2. i 3. ovoga članka utvrđuje se Poslovníkom Općinskoga vijeća.

Prilikom imenovanja članova stalnih i povremenih radnih tijela Općinsko vijeće će voditi računa da sastav tijela osigura jednakopravnu zastupljenost konstitutivnih naroda spolova sukladno zakonu.

Članak 32.

Općinski vijećnici mogu obrazovati klubove vijećnika političkih stranaka koje participiraju u Općinskome vijeću, kao i koalicija i neovisnih kandidata radi olakšavanja i učinkovitijeg rada Općinskoga vijeća i unapređenja međustranačke i parlamentarne suradnje.

Klubovi vijećnika obrazuju se kao mehanizam djelovanja vijećnika i političkih stranaka koje participiraju u Općinskome vijeću.

Obrazovanje, zadaće i način rada klubova vijećnika detaljnije se uređuju Poslovníkom.

Članak 33.

Radi unapređenja učinkovitosti i usklađivanja rada Vijeća, Općinsko vijeće može obrazovati kolegij Općinskoga vijeća. Sastav kolegija, djelokrug poslova i način rada uređuju se Poslovníkom Općinskoga vijeća.

Članak 34.

Općinsko vijeće osniva stručnu službu Općinskoga vijeća za obavljanje stručnih i administrativnih, tehničkih i drugih poslova u svezi s radom Općinskoga vijeća.

Stručnom službom rukovodi tajnik Općinskoga vijeća.

Tajnik Općinskoga vijeća je državni službenik i za svoj rad i rad Stručne službe Općinskoga vijeća odgovara Općinskome vijeću.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Stručne službe Općinskoga vijeća uređuje se odlukom o osnivanju i Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji.

2. OPĆINSKI NAČELNIK

Članak 35.

Općinski načelnik je nositelj izvršne vlasti Općine.

Članak 36.

Općinski načelnik bira se izravno na način i po postupku utvrđenim zakonom. Općinski načelnik obnaša dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran.

Kada bude izabran, općinski načelnik mora podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti prije preuzimanja mandata sukladno zakonu.

Općinski načelnik može podnijeti ostavku.

Općinski načelnik može biti opozvan.

Članak 37.

Inicijativu za pokretanje postupka opoziva općinskoga načelnika s obrazloženim navodima za opoziv može pokrenuti u pismenom obliku 1/3 vijećnika Općinskoga vijeća ili 10% birača upisanih u centralni popis birača za područje Općine.

Općinsko vijeće dužno je sve inicijative za pokretanje postupka opoziva općinskog načelnika iz stavka 1. ovoga članka staviti na dnevni red prve naredne sjednice Općinskog vijeća, a najkasnije u roku od trideset (30) dana od dana dostave prijedloga predsjedniku Općinskoga vijeća.

U slučaju prihvatanja inicijative Općinsko vijeće je dužno donijeti Odluku o pokretanju postupka opoziva općinskoga načelnika u roku od trideset (30) dana.

Ako Općinsko vijeće donese odluku o prihvatanju inicijative za pokretanje postupka opoziva općinskoga načelnika, provodi se postupak u kojem građani odlučuju izravnim tajnim glasovanjem.

Mandat općinskoga načelnika prestaje ukoliko natpolovična većina građana koji su glasovali donese odluku o opozivu općinskoga načelnika.

Nakon glasovanja o opozivu novi izbori za općinskoga načelnika raspisuju se u roku od (60) šezdeset dana.

Općinsko vijeće imenovat će povjerenstvo za provođenje postupka opoziva i provođenje novih izbora za općinskoga načelnika.

Članak 38.

Načelnika za vrijeme privremene izočnosti ili spriječenosti zamjenjuje dužnosnik ili djelatnik općinskih organa uprave, koje on ovlasti.

Dužnost načelnika u slučaju prestanka mandata sukladno zakonu i u slučaju opoziva, do ponovnog izbora načelnika, vrši osoba izabrana od strane Općinskog vijeća natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova Općinskog vijeća.

Članak 39.

Općinski načelnik kao nositelj izvršnih poslova u okviru samoupravnoga djelokruga Općine, u okviru svoje mjerodavnosti:

1. predstavlja i zastupa Općinu,
2. osigurava izvršavanje odluka i drugih akata Općinskoga vijeća i odgovoran je za njihovo provođenje,
3. podnosi prijedlog proračuna Općine Općinskome vijeću,
4. odgovoran je za izvršavanje proračuna Općine,
5. obavlja upravljački nadzor nad zakonitošću rada javnih ustanova i poduzeća kojim je osnivač Općina, te im daje upute za rad,
6. donosi akte iz svoje mjerodavnosti,
7. predlaže odluke i druge akte Općinskome vijeću,
8. osigurava izradu i Općinskome vijeću podnosi na usvajanje ekonomske planove, razvojne planove, investicijske programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente što se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta,
9. provodi politiku Općine sukladno odlukama Općinskoga vijeća,
10. izvršava zakone i druge propise čije je izvršavanje povjereno Općini,
11. utvrđuje ustrojstvo službe za upravu i drugih službi Općine,
12. donosi pravilnik o unutarnjem ustrojstvu općinskih službi,
13. realizira suradnju Općine s drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama sukladno odlukama i zaključcima Općinskoga vijeća i njegovih radnih tijela,
14. podnosi izvješće Općinskome vijeću o ostvarivanju politike Općine i svojim aktivnostima,
15. odlučuje o pitanjima iz radnoga odnosa zaposlenika sukladno zakonu,
16. brine se o zakonitom i pravodobnom obavljanju poslova iz mjerodavnosti općinskih službi i poduzima mjere za osiguravanje njihova učinkovitijeg rada,
17. sklapa ugovore i druge pravne poslove sukladno zakonu, ovim Statutom i odluci Općinskoga vijeća,
18. brine se o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava rada,
19. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i ovim Statutom.

Članak 40.

Općinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Općinskome vijeću.

Članak 41.

Općinski načelnik svoju dužnost obnaša profesionalno.

Plaća općinskoga načelnika utvrđuje se odlukom koju donosi Općinsko vijeće.

Na prava i obveze koje se odnose na radno-pravni status općinskoga načelnika, ako nisu uređene posebnim zakonom, primjenjuju se propisi kojima se uređuju status državnih službenika, opći propisi i kolektivni ugovori.

V. MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOGA VIJEĆA I OPĆINSKOGA NAČELNIKA

Članak 42.

Međusobni odnosi Općinskoga vijeća i općinskoga načelnika temelje se na načelima međusobnog uvažavanja i suradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih mjerodavnosti i zajedničku odgovornost za funkcioniranje i razvitak Općine.

Članak 43.

Općinsko vijeće može zatražiti od općinskoga načelnika da u roku od tri mjeseca od konstituirajuće (prve) sjednice Općinskoga vijeća podnese prijedlog koji sadrži temelje programa i politike koje treba ostvariti tijekom mandata.

Općinsko vijeće razmatra program iz prethodnoga stavka ovoga članka u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Članak 44.

Općinsko vijeće prati provođenje programa u okviru izvješća o aktivnostima općinskoga načelnika svake godine, najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Članak 45.

Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik, može u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog akta zatražiti da Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik, preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim, ili čije bi izvršenje moglo proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Općine.

U slučaju iz prethodnoga stavka, mjerodavni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti Općinsko vijeće, odnosno općinskoga načelnika o svojoj odluci, do kada se taj akt neće primjenjivati, odnosno izvršavati.

Kada Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik, potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred mjerodavnim tijelom sukladno Ustavu i zakonu.

Članak 46.

Općinski načelnik podnosi izvješće o ostvarivanju politike Općine i o svojim aktivnostima najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Povodom izvješća iz prethodnoga stavka, Općinsko vijeće može izvješće usvojiti, zatražiti dopunu ili odbiti.

Ako Općinsko vijeće izvješće odbije, ukazat će općinskome načelniku na aktivnosti i mjere koje je dužan poduzeti, predložiti akte za provođenje tih mjera i aktivnosti i odrediti rok za izvršenje.

Članak 47.

Općinski je načelnik dužan odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative u roku od 30 dana, a na način i po postupku koji su predviđeni Poslovníkom Općinskoga vijeća.

Članak 48.

Općinsko vijeće dužno je razmotriti prijedlog akta koji podnese općinski načelnik, te o istom se očitovati najkasnije u roku od 30 dana.

VI. USTROJSTVO OPĆINSKOGA ORGANA DRŽAVNE SLUŽBE

Članak 49.

Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga Općine kao i poslove uprave koje su više razine vlasti prenijele na Općinu obavlja jedinstveno općinsko tijelo državne službe, na način utvrđen Ustavom, zakonom ili drugim propisom.

Članak 50.

U okviru općinskoga organa državne službe uspostavljaju se općinske službe za upravu.

Općinske službe za upravu u okviru prava i dužnosti Općine izvršavaju zakone i druge propise, odluke i druge opće akte Općinskoga vijeća, općinskoga načelnika, prate stanje u upravnim oblastima za koje su obrazovane, rješavaju u upravnim stvarima, provode nadzor, poduzimaju mjere za koje su zakonom ili drugim propisom ovlaštene, pripremaju odluke i opće akte te obavljaju druge poslove iz okvira svoje mjerodavnosti.

Članak 51.

Općinskome načelniku u rukovođenju općinskim organom državne službe pomažu rukovodeći državni službenici:

1. tajnik organa državne službe,
2. pomoćnici općinskoga načelnika službi za upravu općinskoga organa državne službe.

Tajnik organa državne službe i pomoćnici općinskoga načelnika samostalni su u svom radu, a za svoj rad i korištenje financijskih, materijalnih i ljudskih potencijala što su im povjereni za obavljanje poslova u okviru djelokruga rada odgovaraju općinskome načelniku.

Članak 52.

Općinskome načelniku u obavljanju složenijih i značajnijih poslova iz određene oblasti rada pomažu savjetnici općinskoga načelnika.

Savjetnici općinskoga načelnika nemaju status državnih službenika, a imenuje ih općinski načelnik sukladno zakonu i Pravilniku.

Savjetnici općinskoga načelnika moraju podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti sukladno zakonu i to prije imenovanja na položaj savjetnika općinskoga načelnika.

Prava iz radnoga odnosa savjetnici općinskoga načelnika ostvaruju sukladno zakonu i Pravilniku.

Članak 53.

Poslove osnovne djelatnosti koji su zakonom i drugim propisima stavljeni u mjerodavnost općinskoga tijela državne službe obavljaju državni službenici u okviru radnih mjesta i svoga djelokruga poslova.

Poslove administrativno-tehničke i pomoćne djelatnosti obavljaju namještenici u okviru radnih mjesta i djelokruga poslova.

Članak 54.

Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu rada općinskoga organa državne službe i obrazovanju kabineta općinskoga načelnika uređuje se broj, naziv, djelokrug poslova općinskih službi, način rukovođenja i koordinacije, te druga pitanja važna za ustrojstvo i djelokrug rada tijela.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu općinskoga organa Općine Kupres, uređuje se: ustrojstvo organa državne službe, organizacijskih jedinica i njihov djelokrug poslova, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organom i općinskim službama, odgovornost za obavljanje poslova i radni odnosi, državni službenici s posebnim ovlastima te druga pitanja od značaja za unutarnje ustrojstvo i rad općinskog organa državne službe.

Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama državnih službenika općinskog tijela državne službe uređuju se prava i obveze državnih službenika iz rada i po osnovu rada, kao što su pojam državnoga službenika, zakonska načela u zapošljavanju državnih službenika, savjetnika, odlučivanje o pravima državnih službenika, zapošljavanje, ocjenjivanje, plaća, stegovna odgovornost i druga pitanja iz radnoga odnosa.

Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama namještenika općinskog tijela državne službe uređuje se radno-pravni status namještenika, poslovi koje obavljaju, plaće, naknade i druga prava, odgovornosti i druga pitanja koja se odnose na radno-pravni status namještenika.

VII. JAVNE SLUŽBE

Članak 55.

U okviru samoupravnoga djelokruga Općina osigurava obavljanje javnih službi osnivanjem javnih ustanova, a radi trajnog i nesmetanog obavljanja djelatnosti u javnom društvenom interesu sukladno zakonu.

Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javne ustanove kada ocijeni da za njihovo osnivanje postoji javni interes i pravno utemeljenje.

Općinsko vijeće može prenijeti obveze osnivača na drugu pravnu i fizičku osobu posebnom odlukom kojom se uređuje način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za promjenu osnivača.

Članak 56.

U okviru samoupravnoga djelokruga Općina osniva javna poduzeća radi obavljanja djelatnosti za koje ocijeni da su od javnog društvenog interesa.

Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javna poduzeća u oblasti komunalnih djelatnosti, koja su obvezna osigurati trajno i kvalitetno obavljanje tih djelatnosti i za održavanje komunalnih objekata i uređaja, a naročito djelatnosti: opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, odvoz smeća i čišćenje javnih i zelenih površina, uređivanje i održavanje grobalja, uređivanje i rad gradskih tržnica, obavljanje dimnjačarskih poslova i druge djelatnosti sukladno zakonu.

Posebnom odlukom mogu se odrediti i druge djelatnosti što su pod uvjetima određenim zakonom od javnog društvenog interesa ili Općinsko vijeće ocijeni da su od javnoga društvenog interesa za Općinu.

Članak 57.

Općinski načelnik putem općinskih službi prati rad, daje preporuke i poduzima mjere prema javnim ustanovama i javnim poduzećima čiji je osnivač Općinsko vijeće.

Upravni odbori javnih ustanova i skupštine javnih poduzeća dužni su najmanje jednom godišnje podnijeti izvješće o svome radu i radu navedenih pravnih subjekata Općinskome vijeću na razmatranje.

VIII. MJESNA SAMOUPRAVA

Članak 58.

Na području Općine osnivaju se mjesne zajednice kao obvezan oblik mjesne samouprave putem kojih građani sudjeluju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnoga djelokruga i lokalnim poslovima koji izravno i svakodnevno utječu na njihov život i rad.

U ostvarivanju prava iz stavka 1. ovoga članka mjesne su zajednice dužne uvažavati interese Općine u cjelini.

Članak 59.

Mjesnu zajednicu osniva Općinsko vijeće odlukom.

Mjesna zajednica se osniva za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu.

Mjesno područje je teritorijalno određeni dio mjesne zajednice koji čini dio naselja ili jedno naselje ili više međusobno povezanih naselja gdje građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe, a čini gospodarsku i društvenu cjelinu.

Članak 60.

Inicijativu, odnosno prijedlog za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i njihove organizacije i udruge s područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište odnosno sjedište, općinski načelnik i Općinsko vijeće putem svojih vijećnika.

Ako građani podnose prijedlog odnosno inicijativu, svojim potpisom mora ga podržati najmanje deset posto (10%) birača upisanih u centralni popis birača s područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Osim podataka o podnositelju inicijative ili predlagatelju za osnivanje mjesne zajednice, prijedlog sadrži:

- naziv i sjedište mjesne zajednice,
- područje naseljenog mjesta za koje se traži osnivanje mjesne zajednice i
- obrazložen razlog podnošenja prijedloga odnosno inicijative.

Uz inicijativu i prijedlog za osnivanje mjesne zajednice dostavlja se Općinskome vijeću, ako ono nije predlagatelj, i nacrt statuta mjesne zajednice.

Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice razmatra se na zborovima građana na kojima građani i njihove organizacije i udruge imaju prebivalište, odnosno sjedište, a ista je prihvaćena ako se za nju izjasni deset posto (10%) birača upisanih u centralni popis birača naselja za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Odluka o prihvatanju inicijative, odnosno prijedloga dostavlja se Općinskome vijeću.

Članak 61.

Općinsko vijeće će u roku od 60 dana zauzeti stav o odluci o prihvatanju inicijative, odnosno prijedloga za osnivanje mjesne zajednice.

Ako Općinsko vijeće prihvati inicijativu, odnosno prijedlog, zadužit će mjerodavnu službu Općine da pripremi prijedlog odluke o osnivanju mjesne zajednice.

Odluka o osnivanju mjesne zajednice sadrži: naziv naselja ili dijela naselja ili više povezanih naselja za koje se osniva, naziv mjesne zajednice, njeno sjedište i ime i prezime ovlaštene osobe za podnošenje prijave za upis mjesne zajednice u registar mjesnih zajednica.

Članak 62.

Izdvajanje dijela mjesne zajednice i spajanje dijela mjesne zajednice s drugom mjesnom zajednicom, odnosno spajanje mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku utvrđenom za osnivanje mjesne zajednice.

Članak 63.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravne osobe.

Mjesna zajednica se upisuje u registar mjesnih zajednica koji vodi mjerodavna služba Općine.

Rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica donosi mjerodavna služba Općine, a Pravilnik o registru donosi općinski načelnik.

Odluka o osnivanju mjesne zajednice i rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica objavljuju se u službenom glasilu Općine.

Članak 64.

Mjesna zajednica ima Statut.

Statutom mjesne zajednice utvrđuju se: poslovi i ustrojstvo mjesne zajednice, tijela mjesne zajednice, radna tijela, način njihova rada i odlučivanja, javnost rada i informiranja, suradnja s općinskim i drugim tijelima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Članak 65.

Građani u mjesnoj zajednici kroz tijela mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice utvrđene zakonom, ovim Statutom i statutom mjesne zajednice.

Članak 66.

Općinsko vijeće može odlukom, uz osiguravanje financijskih sredstava, prenijeti na mjesnu zajednicu izvršavanje određenih poslova iz svoje mjerodavnosti.

Članak 67.

Tijela mjesne zajednice su:

1. vijeće mjesne zajednice.
2. predsjednik mjesne zajednice

Članak 68.

Organi mjesne zajednice imaju ovlasti i odgovornosti utvrđene statutom mjesne zajednice.

Organi mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz mjerodavnosti mjesne zajednice, Općine i institucija koje vrše javne ovlasti.

Članak 69.

Organi mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se financiraju iz sredstava koja se izravno prikupljaju od građana mjesne zajednice.

1. VIJEĆE MJESNE ZAJEDNICE

Članak 70.

Vijeće mjesne zajednice je organ odlučivanja i konzultiranja o pitanjima od izravnog interesa za građane mjesne zajednice.

Prije donošenja odluke iz svoje mjerodavnosti vijeće mjesne zajednice dužno je konzultirati zbor građana mjesne zajednice o pitanjima utvrđenim statutom mjesne zajednice.

Članak 71.

Vijeće mjesne zajednice bit će obvezatno konzultirano o pitanjima o kojima Općinsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku donošenja proračuna i planova Općine.

Konzultiranje iz prethodnoga stavka vrši se u fazi priprema i u postupku donošenja odluka.

Vijeće mjesne zajednice obvezno je dati mišljenje i o drugim pitanjima o kojima je zatražena konzultacija od Općinskoga vijeća ili općinskoga načelnika.

Članak 72.

Vijeće mjesne zajednice biraju građani s područja mjesne zajednice koji imaju opće biračko pravo.

Članovi vijeća mjesne zajednice biraju se izravno na zboru, odnosno tajnim glasovanjem na način i po postupku utvrđenim odlukom Općinskoga vijeća i Pravila mjesnih zajednica.

Mjesni zbor građana može punovažno odlučivati ako je nazočna jedna desetina građana toga zbora, ako je jedna desetina građana mjesnog zbora.

Ako se članovi vijeća mjesne zajednice biraju tajnim glasovanjem, odlukom Općinskoga vijeća utvrđuje se naročito: mjesto i vrijeme održavanja izbora, tijela za provođenje izbora, sredstva potrebna za provođenje izbora, način utvrđivanja i proglašavanja rezultata izbora, kao i druga pitanja u svezi s izbornim procesom.

Članak 73.

Rezultate izbora za članove Vijeća mjesne zajednice potvrđuje Općinsko vijeće.

Članak 74.

Prijedlog kandidata za člana Vijeća mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili u skupini) – organi političkih stranaka, druge organizacije i udruge koje djeluju na području mjesne zajednice.

Prilikom predlaganja i izbora članova Vijeća mjesne zajednice mora se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva, te da spolovi budu jednakopravno zastupljeni.

Članak 75.

Izbori za članove vijeća mjesne zajednice održavaju se u pravilu istovremeno u svim mjesnim zajednicama.

Mandat članova vijeća mjesne zajednice traje četiri godine.

Broj članova vijeća mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice, prema broju građana upisanih u centralni popis birača na području mjesne zajednice, s tim da svako mjesno područje (ili više manjih naselja) u vijeću mjesne zajednice mora biti zastupljeno s najmanje jednim članom.

Članak 76.

Odlukom Općinskog vijeća utvrđuje se broj članova Vijeća mjesne zajednice, ovisno o broju stanovnika mjesne zajednice, odnosno mjesnog područja.

Članak 77.

Članu vijeća mjesne zajednice prestaje mandat:

- istekom vremena na koje je biran,
- smrću,
- preseljenjem na područje druge mjesne zajednice,
- upućivanjem na izdržavanje kazne zatvora dulje od 3 mjeseca,

- ako je pravosnažnom sudskom presudom lišen poslovne sposobnosti,
- ostavkom, smjenjivanjem.

Ako članu vijeća mjesne zajednice mandat prestane prije vremena za koje je biran, Općinsko vijeće će svojom odlukom dodijeliti mandat sljedećem kandidatu koji je dobio najveći broj glasova nakon provedenih izbora za vijeće mjesne zajednice.

Članak 78.

Vijeće mjesne zajednice:

- donosi statut mjesne zajednice,
- donosi poslovnik o radu sukladno ovom statutu,
- donosi financijski plan i završni račun,
- odlučuje o raspolaganju imovinom mjesne zajednice,
- donosi plan malih komunalnih akcija i utvrđuje prioritete u njihovoj realizaciji,
- bira predsjednika i dopredsjednika vijeća,
- saziva mjesne zborove građana,
- donosi program rada i izvješće o radu,
- surađuje s drugim mjesnim zajednicama, a naročito sa susjednim,
- obrazuje svoja radna tijela,
- obavlja i druge poslove utvrđene Statutom mjesne zajednice.

Vijeće mjesnih zajednica obavlja i druge poslove koje mu iz samoupravnog djelokruga Općine prenese Općinsko vijeće, a koji su od značaja za mjesnu zajednicu.

Članak 79.

Način rada i odlučivanja vijeća mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice.

Članak 80.

Vijeće mjesnih zajednica za svoj rad odgovara Općinskom vijeću i u tom cilju obvezno mu podnosi godišnje izvješće o svom radu.

2. PREDsjedNIK MJESNE ZAJEDNICE

Članak 81.

Kandidat s liste za izbor članova vijeća mjesne zajednice s najvećim brojem osvojenih glasova je predsjednik mjesne zajednice i po dužnosti je predsjednik vijeća mjesne zajednice.

Vijeće mjesne zajednice iz svoga sastava bira većinom glasova svih članova zamjenika predsjednika vijeća mjesne zajednice.

Članak 82.

Predsjednik mjesne zajednice i član savjeta može biti opozvan po postupku i na način utvrđen statutom mjesne zajednice.

Članak 83.

Dužnosti predsjednika i članova vijeća mjesne zajednice su počasne.

Članovi vijeća mjesne zajednice mogu imati pravo na naknadu koju utvrđuje Općinsko vijeće svojom odlukom.

Članak 84.

Predsjednik vijeća mjesne zajednice:

- predstavlja i zastupa mjesnu zajednicu i vijeće mjesne zajednice,
- saziva sjednice vijeća, predlaže dnevni red, predsjedava sjednicama vijeća i potpisuje akte vijeća,

- provodi i osigurava provođenje odluka vijeća i podnosi izvješća o provođenju odluka vijeća,
- surađuje s tijelima i službama Općine,
- sudjeluje u provođenju mjera civilne zaštite sukladno aktivnostima tijela i službi Općine,
- informira građane o pitanjima važnim za mjesnu zajednicu,
- obavlja i druge poslove koje mu povjeri vijeće.

Predsjednik vijeća mjesne zajednice odgovara za svoj rad građanima i vijeću mjesne zajednice.

Članak 85.

Vijeće mjesnih zajednica, sukladno ovom statutu, radi raspravljanja o potrebama i interesima građana te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja, može sazvati zborove građana.

Zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini određenu cjelinu (naselje, dio naselja, stambeni blok i slično), a što se određuje statutom mjesne zajednice.

Zbor građana vodi predsjednik vijeća mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Članak 86.

Sredstva za rad mjesnih zajednica, sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupravnoga djelokruga Općine preneseni ili povjereni mjesnim zajednicama osiguravaju se u proračunu Općine.

Mjesna zajednica može osigurati prihode za obavljanje svojih poslova i iz:

- sredstava samodoprinosna,
- sredstava za usluge koje svojim aktivnostima ostvari,
- sredstava od imovine i imovinskih prava,
- sredstava od pomoći, poklona pravnih i fizičkih osoba
- i druga sredstva.

Općinsko vijeće će posebnom odlukom utvrditi kriterije i ukupnu visinu sredstava u proračunu Općine za rad i funkcioniranje mjesnih zajednica, kao i kriterije za podjelu tih sredstava na mjesne zajednice, te način i uvjete korištenja tih sredstava.

Članak 87.

Stručne, administrativne i financijsko-računovodstvene poslove za potrebe organa mjesnih zajednica vrši mjerodavna služba Općine.

Članak 88.

Nadzor nad radom organa mjesne zajednice vrši mjerodavna služba Općine.

IX. IZRAVNO SUDJELOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU I OČITOVANJE GRAĐANA O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOGA DJELOKRUGA OPĆINE

Članak 89.

Oblici izravnoga sudjelovanja u odlučivanju i očitovanju građana o lokalnim poslovima iz samoupravnoga djelokruga Općine su:

- referendum,
- zbor građana,
- građanska inicijativa,
- podnošenje podnesaka i pritužbi,
- drugi oblici izravnoga sudjelovanja građana u odlučivanju i očitovanju.

REFERENDUM

Članak 90.

Općinsko vijeće pod uvjetima propisanim zakonom i ovim statutom može raspisati referendum o svakom pitanju iz samoupravnoga djelokruga Općine koje je od posebnog i izravnog interesa za razvitak Općine ili za građane Općine o kojem Općinsko vijeće ima pravo donositi odluke.

Pravo na odlučivanje na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području Općine i koji su upisani u centralni popis birača (koji su izišli na referendum).

Prijedlog po kojem su se građani očitovali referendumom smatra se prihvaćenim ako se za njega očitovalo više od polovine građana upisanih u centralni popis birača.

Odluka donesena na referendumu je obvezujuća.

Članak 91.

Prijedlog za raspisivanje referenduma mogu podnijeti:

- jedna trećina vijećnika Općinskoga vijeća,
- općinski načelnik,
- jedna trećina mjesnih zajednica (na temelju odluke koju donosi zbor građana mjesne zajednice).

Članak 92.

Općinsko vijeće će odlučiti o prijedlogu za raspisivanje referenduma u roku od 60 dana od dana njegova prijema.

U odluci o raspisivanju referenduma utvrđuje se pitanje o kojem građani treba da se očituju na referendumu, određuje se datum održavanja referenduma, kao i područje na kojem će se referendum provesti.

Građani se po pitanju koje je postavljeno na referendumu očituju sa «ZA» ili «PROTIV».

Referendum provodi povjerenstvo koje imenuje Općinsko vijeće.

Sastav povjerenstva, djelokrug poslova, kao i ostale odredbe o provođenju postupka referenduma utvrđuje Općinsko vijeće odlukom o raspisivanju referenduma sukladno zakonu.

Članak 93.

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od godinu dana od dana održavanja referenduma.

Članak 94.

Odluka o raspisivanju referenduma objavljuje se u službenom glasilu Općine Kupres.

ZBOR GRAĐANA

Članak 95.

Zbor građana saziva se radi očitovanja građana o pojedinim pitanjima iz samoupravnoga djelokruga Općine, raspravljanja o potrebama i interesima građana, te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnoga značaja kao što su:

- izgradnja i održavanje puteva, kanalizacije, vodovoda, drugih komunalnih potreba i infrastrukture,
- uređenje naselja, izgradnja i uređenje parkova, nasada, dječijih igrališta i drugih objekata,
- zaštita okoliša i sl.

Općinsko vijeće može tražiti mišljenje od zbora mjesne zajednice o prijedlogu općeg akta kao i drugim pitanjima iz djelokruga Općine kod provođenja javne rasprave.

Članak 96.

Na zboru građana imaju pravo sudjelovati birači koji imaju prebivalište na području za koje je sazvan zbor građana.

Članak 97.

Zbor građana saziva predsjednik mjesne zajednice, a može ga sazvati i općinski načelnik i Općinsko vijeće, kada to ocijene važnim.

Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja).

Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prikladan mjesnim prilikama.

Javni poziv se može uputiti putem medija ili drugih sredstava javnog informiranja, oglašavanjem na oglasnim pločama u mjesnim uredima, mjesnim zajednicama, na javnim objektima i na drugi prikladan način.

Poziv na zbor sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora građana.

Članak 98.

Tijela mjesne zajednice dužna su organizirati i osigurati održavanje zbora građana.

O održavanju zbora građana brine se predsjednik mjesne zajednice, odnosno njegov zamjenik.

Zbor građana vodi predsjednik mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Članak 99.

Odluka donesena na zboru građana obvezujuća je za vijeće mjesne zajednice, ali ne obvezuje Općinsko vijeće i općinskoga načelnika.

Mišljenja i prijedloge iznesene na zboru građana Općinsko vijeće i općinski načelnik dužni su razmatrati tijekom rasprave o pitanju na koje se ta mišljenja i prijedlozi odnose.

Tijela mjesne zajednice dužna su izvijestiti zbor građana o tome što je poduzeto u svezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

GRAĐANSKA INICIJATIVA

Članak 100.

Građani mogu Općinskome vijeću podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanja određenog pitanja iz samoupravnoga djelokruga Općine koje je od posebnog i izravnog interesa za građane.

Građanska inicijativa mora biti argumentirano obrazložena, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna sredstva, mora sadržavati prijedlog načina njihova osiguranja.

Općinsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom uz navođenje jedinstvenoga matičnog broja podržalo najmanje 10% birača upisanih u centralni popis birača i donijeti po istoj odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od šezdeset (60) dana od dana dostavljanja Općinskome vijeću.

Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Općinskoga vijeća uz uputu o mjerodavnome tijelu za njeno rješavanje i preporuku mjerodavnome tijelu da inicijativu uzme u razmatranje.

Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko ne ispunjava formalne uvjete iz st. 2. i 3. ovoga članka tj. ako se provjerom utvrdi da potpisani građani nisu upisani u centralni popis birača koji se vodi za područje Općine.

Članak 101.

Odluka o prihvatanju, odbijanju, ili odbacivanju građanske inicijative dostavlja se podnositeljima odmah po njenom donošenju.

PREDSTAVKE, PRIJEDLOZI I PRITUŽBE GRAĐANA

Članak 102.

Građani pojedinačno ili skupno mogu podnositi predstavke Općinskome vijeću i općinskome načelniku.

Predstavka mora biti potpisana i mora sadržavati imena i prezimena kao i adrese građana koji je potpisuju i njihove jedinstvene matične brojeve.

Organi Općine iz stavka 1. dužni su u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke odgovoriti građanima koji su predstavku podnijeli.

Predstavke mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području Općine, osobe koje posjeduju imovinu na području općine Kupres.

Predstavke građana ne obvezuju tijelo kojem se podnose.

Članak 103.

Građani i pravne osobe imaju pravo Općinskome vijeću i općinskome načelniku podnositi prigovore i pritužbe.

Organi iz prethodnoga stavka dužni su omogućiti građanima i pravnim osobama podnošenje prigovora i pritužbi na svoj rad te na odnos zaposlenih u tim tijelima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti.

Prigovori i pritužbe moraju biti potpisani i na njima navedena imena i prezimena te adrese građana koji ih podnose, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta.

Na podnesene prigovore i pritužbe tijela iz stavka 1. ovoga članka dužna su građanima i pravnim subjektima dati odgovor u roku od trideset dana od dana podnošenja prigovora odnosno pritužbi.

Tijela iz stavka 1. dužna su u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavi, prigovora, pritužbi te omogućiti usmeno davanje istih.

DRUGI OBLICI SUDJELOVANJA GRAĐANA U ODLUČIVANJU I OČITOVANJU O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOGA DJELOKRUGA OPĆINE

JAVNA RASPRAVA

Članak 104.

Općinsko vijeće putem javne rasprave omogućava građanima da sudjeluju u donošenju propisa iz mjerodavnosti Općine, sukladno zakonu, Poslovniku Općinskoga vijeća i ovom statutu.

Poslovnikom Općinskoga vijeća detaljnije će se regulirati obveze predlagatelja i način vođenja javne rasprave.

SATI GRAĐANA

Članak 105.

Općinski načelnik i predsjedatelj Općinskoga vijeća moraju odrediti jedan dan u mjesecu u kojem će dio radnog vremena posvetiti izravnome susretu i razgovoru s građanima.

Detaljnije odredbe o načinu i terminima organiziranja susreta određuju se posebnim aktom.

X. IMOVINA I FINANCIRANJE OPĆINE

Članak 106.

Sve pokretne i nepokretne stvari i imovinska prava koja pripadaju Općini, sukladno zakonu, čine imovinu Općine.

Imovinom Općine upravlja i raspolaže Općinsko vijeće na način i pod uvjetima propisanim zakonom i ovim statutom.

Općinsko vijeće dužno je upravljati i raspolagati imovinom Općine brižno i prema načelima dobrog domaćina, postupajući sukladno zakonu i drugim propisima.

Imovinom Općine, koju je Općinsko vijeće prenijelo svojom odlukom na upravljanje drugim javnim poduzećima i ustanovama, te ustanove i poduzeća upravljaju sukladno njihovoj namjeni i zakonu.

Svatko ima pravo služiti se javnim dobrima u općoj uporabi prema namjeni određenoj zakonom, odlukom Općine ili kako odredi pravna osoba kojoj je data na upravljanje i koja njome izravno upravlja.

Članak 107.

Općinsko vijeće može ovlastiti općinskoga načelnika da upravlja imovinom Općine u granicama ovlasti.

Općinski načelnik dužan je najmanje jednom godišnje izvijestiti Općinsko vijeće o stanju općinske imovine.

Članak 108.

Općina ima svoje prihode kojima u okviru samoupravnoga djelokruga slobodno raspolaže.

Prihodi Općine razmjerni su poslovima koji su sukladni zakonu u njenom djelokrugu.

Članak 109.

Prihodi Općine su:

a) vlastiti prihodi:

- porezi na imovinu, porez od poljoprivredne djelatnosti, porez na promet nekretnina i drugi porezi sukladno zakonu i drugim propisima,
- prihodi od imovine u vlasništvu Općine i imovinskih prava,
- komunalne pristojbe, druge pristojbe i naknade sukladno općinskim propisima,
- novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje Općina propisuje,
- prihodi od poduzeća i drugih pravnih osoba u vlasništvu Općine
- kamata sukladno zakonu,
- prihodi od koncesije sukladno zakonu,
- prihodi od samodoprinosu sukladno općinskoj odluci i ovom statutu,
- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
- prihodi od proračunskih korisnika,
- drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom Općinskoga vijeća.

b) drugi prihodi Općine:

- prihodi od dijeljenih poreza sukladno zakonu,
- transferi i grantovi od viših razina vlasti,
- dug sukladno zakonu.

Članak 110.

Općina može radi zadovoljavanja potreba građana prikupljati sredstva na temelju izravnoga očitovanja građana sukladno zakonu, odnosno ovom statutu.

Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava na način utvrđen prethodnim stavom donosi Općinsko vijeće na prijedlog:

- jedne trećine vijećnika Općinskoga vijeća,
- općinskoga načelnika,
- jedne trećine mjesnih zajednica na temelju odluka zborova građana.

Članak 111.

Ostvarenim prihodima Općina samostalno raspolaže kroz proračun koji donosi Općinsko vijeće sukladno zakonu i drugim propisima.

PRORAČUN OPĆINE

Članak 112.

Prihodi i rashodi Općine utvrđuju se u proračunu Općine.

Svi prihodi i primici proračuna moraju biti raspoređeni u proračunu i iskazani po izvorima iz kojih potječu.

Prihodi i rashodi proračuna moraju biti uravnoteženi.

Članak 113.

Prijedlog proračuna Općine, Općinskome vijeću, podnosi općinski načelnik najkasnije do 01. studenoga tekuće godine.

Proračun Općine donosi Općinsko vijeće većinom glasova ukupnoga broja vijećnika najkasnije do 31. prosinca tekuće godine.

Ukoliko Općinsko vijeće ne donese proračun u roku iz prethodnoga stavka, do usvajanja proračuna, a najdulje do 31. ožujka financiranje se obavlja privremeno.

Odluku o privremenome financiranju donosi Općinsko vijeće.

Privremeno financiranje, u smislu stavka 3. ovoga članka, obavlja se razmjerno sredstvima utrošenim u istome razdoblju, odnosno najviše do tromjesečnog prosjeka za prethodnu fiskalnu godinu, umanjenog za kapitalne investicije, izuzev onih čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Članak 114.

Ukoliko se proračun ne usvoji do 31. ožujka tekuće proračunske godine, općinski načelnik proglašava proračun koji stupa na snagu danom objave u službenom glasilu Općine Kupres.

Članak 115.

Ukoliko općinski načelnik, Općinsko vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni proračun u određenoj poziciji može ugroziti funkcioniranje Općine, mogu u roku od sedam (7) dana tražiti arbitražu sukladno zakonu.

Članak 116.

Općinski načelnik upravlja prihodima i rashodima utvrđenim u proračunu Općine i odgovoran je za izvršavanje proračuna sukladno zakonu, odluci o izvršavanju proračuna i drugim propisima.

Općinsko vijeće nadzire ukupno materijalno i financijsko poslovanje Općine, te korisnika općinskoga proračuna što se tiče namjene, opsega, dinamike i korištenja sredstava.

Članak 117.

Općina se može zaduživati, davati jamstva, sukladno zakonu.

XI. PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE

Članak 118.

Općinsko vijeće u okviru samoupravnoga djelokruga donosi propise i druge akte, preporuke, smjernice, deklaracije, rezolucije, te pojedinačne akte sukladno zakonu i ovom statutu.

Općinsko vijeće donosi sljedeće propise: statut, proračun, planske dokumente, odluke, pravilnike, poslovnike i druge propise utvrđene Poslovníkom Općinskoga vijeća.

Općinsko vijeće donosi rješenja i zaključke kao pojedinačne akte.

Poslovníkom o radu Općinskoga vijeća utvrđuju se način i postupak donošenja propisa i akata Općinskoga vijeća.

Članak 119.

Općinski načelnik u izvršavanju zakona, propisa i općih akata iz samoupravnoga djelokruga Općine donosi pojedinačne akte i unutarnje opće akte i to: rješenja, zaključke, naredbe, upute, pravilnike i druge akte za čije je donošenje ovlašten zakonom, drugim propisom, ovim statutom ili odlukom Općinskoga vijeća.

Članak 120.

Akti tijela Općinskoga vijeća su rješenja i zaključci.

Protiv prvostupanjjskih akata općinskoga načelnika kada je općinski načelnik rješavao na temelju propisa Općine, u drugom stupnju rješava Povjerenstvo za žalbe koje kao drugostupanjjsko tijelo obrazuje (osniva) Općinsko vijeće.

Članak 121.

Odluke i drugi opći akti objavljuju se u službenom glasilu Općine Kupres.

Odluke i drugi opći akti stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

Iznimno, općim aktom može se iz naročito opravdanih razloga odrediti kraći rok od roka propisanog u prethodnom stavku.

Članak 122.

U službenom glasilu Općine osim odluka i drugih općih akata objavljuju se autentična tumačenja tih akata, rješenja, proračun Općine, godišnje izvješće o izvršenju proračuna, obračun proračuna (završni račun), programi i planovi razvitka, akti izbora i imenovanja, akti raspolaganja općinskom imovinom te drugi akti kada to odrede tijela koja ih donose.

XII. DONOŠENJE I PROMJENE STATUTA OPĆINE

Članak 123.

Postupak za donošenje statuta pokreće se donošenjem odluke o izradi statuta i obuhvata: pripremu i razmatranje nacrtá, javnu raspravu, utvrđivanje prijedloga i usvajanje Statuta.

Članak 124.

Općinsko vijeće uspostavlja Povjerenstvo za izradu statuta Općine u koje se imenuju istaknuti znanstveni, stručni i javni djelatnici.

Članak 125.

Postupak za promjenu Statuta Općine pokreće se prijedlogom za promjenu Statuta.

Prijedlog za promjenu Statuta može podnijeti općinski načelnik, stalna radna tijela Općinskoga vijeća, jedna trećina vijećnika Općinskoga vijeća.

Prijedlog iz stavka 2. ovoga članka mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedatelju Općinskoga vijeća u pisanome obliku.

Članak 126.

Prijedlog za promjenu Statuta predsjednik Općinskoga vijeća upućuje Povjerenstvu za izradu Statuta Općine, koje je razmatra i uz mišljenje upućuje Općinskome vijeću.

Članak 127.

O prijedlogu za promjenu Statuta provodi se rasprava na sjednici Općinskoga vijeća.

Prihvaćeni prijedlog promjene Statuta dostavlja se vijećnicima općinskoga vijeća, tijelima mjesnih zajednica, udrugama koje djeluju na području Općine radi vođenja javne rasprave o predloženim promjenama i davanju primjedbi i prijedloga, nakon čega se prijedlog upućuje vijeću na usvajanje.

Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta, on se ne može ponovno staviti na dnevni red sjednice Općinskoga vijeća, prije isteka šest mjeseci.

Članak 128.

O izmjeni i dopuni Statuta Općinsko vijeće donosi statutarnu odluku.

Povjerenstvo za izradu Statuta Općine može podnošenjem prijedloga statutarne odluke predložiti izmjenu i dopunu Statuta, radi usklađivanja Statuta sa zakonom bez prethodne rasprave.

Članak 129.

Predlagatelj prijedloga Statuta i prijedloga statutarne odluke je Povjerenstvo za Statutarna pitanja, Poslovnik i propise.

Statut i statutarna odluka donose se dvotrećinskom većinom glasova svih vijećnika u Općinskome vijeću Općine.

XIII. JAVNOST RADA I INFORMIRANJE

Članak 130.

Općina je dužna osigurati javnost rada svojih organa u postupku donošenja odluka te omogućiti građanima da izravno sudjeluju u postupku donošenja odluka i odlučivanju, sukladno zakonu i ovom statutu.

Na sjednicama radnih organa Općinskoga vijeća omogućuje se nazočnost predstavnicima sredstava javnoga informiranja i građanima sukladno Poslovniku Općinskoga vijeća.

Članak 131.

Općinsko vijeće dužno je upoznati javnost o obavljanju poslova iz svoga djelokruga i izvještavati je o svome radu i radu svojih tijela putem sredstava javnoga informiranja, ili na drugi pogodan način.

Članak 132.

Transparentnost rada Općine ostvaruje se kroz otvorenost postupka realizacije općinskih propisa i akata, kroz primjenu zakona i drugih propisa te kroz upoznavanje javnosti s njihovom primjenom.

Transparentnost se osigurava kroz slobodan pristup informacijama i informiranje javnosti, objavljivanje izvješća, proračuna i drugih sadržaja vlastitog informacijskog sustava, informativnoga biltena i kroz druge oblike informiranja.

Članak 133.

Općina objavljuje donesene propise i akte iz svoje mjerodavnosti.

Općina neće objaviti ili na drugi način učiniti javno dostupnim propise i akte čije bi objavljivanje bilo u suprotnosti sa zakonom, drugim propisima i aktima Općinskoga vijeća, kao ni informacije koje uključuju osobne interese koji se odnose na privatnost treće osobe, osim ako je to opravdano javnim interesima.

XIV. ODNOS OPĆINE I GRAĐANA

Članak 134.

Općina će organizirati svoj rad i poslovanje tako da građani i pravne osobe mogu na jednostavan i djelotvoran način ostvariti svoja ustavom zajamčena prava i zakonom zaštićene interese te ispunjavati građanske dužnosti.

Članak 135.

Organ uprave (općinski organ državne službe) mora dopustiti građanima uvid u važeće zakone i druge propise te opće akte Općine.

Tjedni i dnevni raspored radnoga vremena i druga pitanja u svezi s radnim vremenom u općinskome organu državne službe utvrđuje Općinsko vijeće, o čemu građani moraju biti na prikladan način javno obaviješteni.

XV. ODNOS I SURADNJA S FEDERALNIM I KANTONALNIM/ŽUPANIJSKIM VLASTIMA

Članak 136.

Općinske i županijske vlasti djeluju zajednički na partnerskim osnovama, osim u oblasti administrativnoga nadzora koji vrše federalne i županijske vlasti u pogledu rada tijela Općine.

Članak 137.

Općina i Hercegbosanska županija međusobno surađuju radi rješavanja pitanja od zajedničkoga interesa, a posebice u postupku donošenja zakona i drugih akata koji se izravno tiču Općine, te u tom smislu Općina daje inicijative, mišljenja i prijedloge ovlaštenim tijelima.

Inicijative, mišljenja i prijedloge u ime Općine mogu podnositi Općinsko vijeće i općinski načelnik, kao i vijećnici pojedinačno.

Članak 138.

Općina je dužna informirati federalne, odnosno županijske vlasti o svim pitanjima i problemima značajnim za izvršavanje prenesenih mjerodavnosti, a naročito o problemima u provođenju utvrđene politike i izvršavanju propisa.

U vršenju povjerenih ovlasti i izvršavanju prenesenih poslova Općina je dužna primjenjivati upute i smjernice koje dobije od federalnih i županijskih vlasti sukladno zakonu.

Članak 139.

U postupku donošenja propisa, koji se izravno tiču Općine obveza je federalnih i županijskih vlasti da u najvećoj mogućoj mjeri konzultiraju Općinu.

XVI. UDRUŽIVANJE I SURADNJA S DRUGIM OPĆINAMA U ZEMLJI I INOZEMSTVU

Članak 140.

Radi ostvarivanja zajedničkih interesa, Općina uspostavlja i održava suradnju s gradovima i općinama u županiji, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini.

O oblicima i načinu suradnje Općina zaključuje sporazum.

Članak 141.

Općina može uspostaviti trajnu prijateljsku suradnju i druge oblike suradnje s lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država sukladno općinskoj odluci.

O uspostavljanju suradnje, odnosno sklapanju sporazuma o suradnji te sadržaju i oblicima suradnje odlučuje Općinsko vijeće, pod uvjetima utvrđenim zakonom i ovim statutom.

Članak 142.

Općina može odlukom Općinskoga vijeća proglasiti prijateljskim pojedini grad u zemlji i inozemstvu zbog njegova doprinosa u uspostavljanju i razvitku međusobnih odnosa kojima se ostvaruje prijateljstvo i potiče se razvitak Općine i države Bosne i Hercegovine.

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 143.

Danom stupanja na snagu ovoga statuta prestaje da važi Statut Općine Kupres objavljen u službenom glasilu Općine Kupres broj:3/98.

Članak 144.

Općina će uskladiti svoje propise i akte sa ovim statutom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga statuta.

Članak 145.

Ovaj statut stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u službenom glasilu Općine Kupres.

Broj:01-01-138/08
Kupres,30. lipanj 2008. godine

P r e d s j e d n i k
Općinskoga vijeća
Midhad Mešan